

Uusi ulkomaalaislaki

Viimeisenä varsinaisena työpäivänään 15.2.1991 Suomen neljä vuotta sitten valittu eduskunta hyväksyi uuden ulkomaalaislain, jossa täsmennetään mm. turvapaikkanettelyä koskevia säädöksiä. Turvapaikan antamisesta päättää sisäasiainministeriö, jonka päätöksestä voi valittaa turvapaikkalautakuntaan.

Lain yhtenä ongelmana oli kysymys, miten kohdella henkilöä, jolle ei haluta antaa turvapaikkaa. Niinpä kielto lähetetään ketään alueelle, jossa hän saattaisi joutua epäinhimillisen kohtelun tai vainon kotheeksi, on otettu niin rajalta käännyttämistä kuin maasta karkottamista koskeviin säännöksiin. Sosiaali- ja terveysministeriöön perustetaan ulkomaalaisvaltuutetun virka ulkomaalaisten aseman turvaamista sekä ulkomaalaisten, viranomaisten ja järjestöjen yhteistoiminnan edistämistä varten.

Eduskunta poisti ulkoasiainvaliokunnan ulkomaalaislakia käsittelevästä mietinnöstä kannanoton, jonka mukaan Suomessa olisi selvitetävä mahdollisuudet myöntää turvapaikan hakijoille ns. subjektiivinen oikeus turvapaikkaan. Eduskunnan enemmistöön hyväksymä sanamuoto ”voidaan antaa turvapaikka” on tulkittu siten, että Suomi on tiukan pakolaispolitiikan kannalla. Muotoilu kieltämättä jättää laajan harkintavallan viranomaisille. Mutta sanamuoto ei kuitenkaan estä Suomea harjoittamasta hyvin humaania ja edistyksellistä pakolaispolitiikkaa. Olennaista on se, kuinka uutta ulkomaalaislakia sovelletaan käytäntöön. Eduskunta myös edellytti, että perustettavalle turvapaikkalautakunnalle taataan sen toiminnan alusta alkaen riittävät voimavarat. Toinen edellytys, että turvapaikan hakijalle järjestetään mahdollisuus työntekoon, jos anomuksen käsitteilyaika venyy pitkäksi, lienee vaikeampi toteuttaa. Tämä ongelma ratkeaisi sillä, että turvapaikka-anomusten käsittely saataisiin lyhennetyksi 2–3 kuukausiin.

Hyväksymällä uudistetun ulkomaalaislain Suomi on astunut yhden askeleen kohti monikulttuuriyhteiskuntaa.

Olavi Koivukangas

The New Aliens Act in Finland

On 15 February 1991, its last working day, the outgoing Finnish Parliament elected four years ago passed a new Aliens Act, which amends the procedures for applications for asylum by refugees. Responsibility for the granting of asylum is vested in the Ministry of the Interior, and there is the right of appeal to an Asylum Board.

One of the problems faced in the new legislation is deciding what to do with persons whose applications for asylum are refused. A stipulation has therefore been written into the procedures both for refusing entry at the frontier and for deportation, that persons may not be sent to a place where they are liable to become subject to inhuman treatment or persecution. A Commissioner for Aliens is to be appointed within the Ministry of Social Affairs and Health, to safeguard the status of foreigners within Finland, and to promote better collaboration between them and the authorities and other organizations.

A proposal by the Parliamentary Foreign Affairs Committee, which was defeated in the full session of Parliament, was that the possibilities should be explored of recognizing the 'subjective right to asylum'. The phrasing approved by Parliament, which states that Finland "may grant asylum", has been interpreted as implying a strict approach to refugee policy by Finland; nor can it be denied that this wording leaves extensive discretion to the authorities.

On the other hand, this wording does not prevent Finland from implementing human and progressive refugee policies. The vital question now is how the new regulations are in fact put into effect. Parliament has stipulated that the new Asylum Board must be provided from the outset with the resources needed to operate properly. A second stipulation is that in cases where the processing of applications for asylum becomes very drawn out, applicants should be allowed to take up work, but this is likely to be harder to implement in practice. This problem could be solved, however, if the time taken to process applications were reduced to 2-3 months.

With the approval of this new Act, Finland has taken another step towards becoming a multicultural society.

Olavi Koivukangas